

**Proiectul ADA/PNUD:
„Suport pentru Procesul Național de Planificare a Adaptării la Schimbările Climei în Moldova”**

Empowered lives.
Resilient nations.

Proiectul ADA/PNUD:

**Suport pentru Procesul Național de Planificare a Adaptării
la Schimbările Climei în Moldova**

Comunicarea prin prisma de gen cu referire la Adaptarea la Schimbările Climatice

Valentina Bodrug-Lungu,
Gender expert

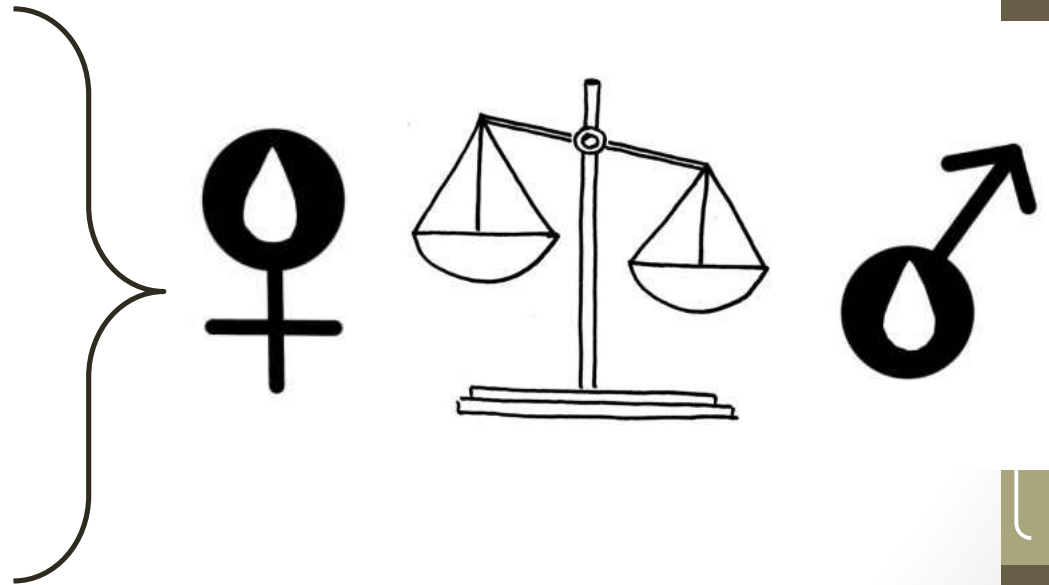
09.07.2015.Drumarii aștern asfaltul ferbinte de 110-140 de grade Celsius. Temperaturile înalte de peste 35 de grade au pus la grea încercare drumarii

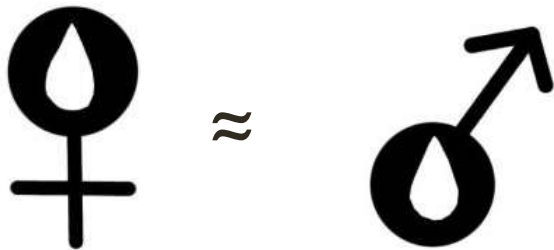
Delimitări conceptuale

- **Gen/ Gender** – relații sociale între femei și bărbați
- În acest sens **diferențele de putere** - rol important
- **Relațiile de gen** au context specific și se schimbă cu modificarea circumstanțelor.
- Există diverși **factori care stau la baza relațiilor de gen**:
  - Clasa
  - Vârsta
  - Rasa
  - Etnia
  - Cultura
  - Religia
  - Context urban/rural

Egalitatea de gen - Viziune a Drepturilor Omului

- **Viziunea drepturilor omului** incorporează acceptarea drepturilor **egale și inalienabile ale femeilor și bărbaților**
- **Egalitatea de Gen** în:
- Drepturi
- Oportunități / participare a F/ B în toate sferele
- Valori (Responsabilități / obligațiuni)

Egalitatea de Gen este crucială pentru:

- Bunăstarea persoanelor fizice
- Evoluția societăților
- Dezvoltarea țărilor

Abordarea integratoare a egalității de gen (gender mainstreaming)

- *înseamnă pentru factorii de decizie identificarea în mod sistematic a efectelor politicilor/ acțiunilor asupra diverselor grupuri de femei și bărbați și soluționarea problemelor legate de măsurile de adaptare la schimbările climatice.*
- *Respectiv, acestea ar trebui să ia în considerare toate relațiile complexe dintre bărbați și femei, pentru a înțelege circumstanțele diferite în care aceștia trăiesc și activează în raport cu domeniul de referință și a analiza diferențele și diversitatea acestora.*

Integrarea Perspectivei de Gen în planificarea și implementarea salubrității durabile

Gender mainstreaming = Evaluarea implicațiilor pentru femei și bărbați a orice acțiune planificată.

- **Dimensiunea de gen** vizează luarea în considerare a specificului de influențe a factorilor politici, socio-economici, culturali etc. în contextul SC asupra implicării Bărbaților și Femeilor în diverse domenii:
- Ca utilizatori de produse / beneficiari de servicii
- Ca proprietari de resurse / furnizori de servicii
- Ca persoane decizionale.

Aspecte cheie pentru integrarea dimensiunii de gen în politici / acțiuni

- **Necesitățile, prioritățile** specifice de gen
- **Participarea**: nivelul de implicare a femeilor și bărbaților în acțiuni / luarea deciziilor
- **Resurse**: accesul echitabil la resurse al f/b (timp, bani, informații, tehnologii, servicii etc.)
- **Norme, valori, comportamente**: care este influența stereotipurilor de gen, a normelor socio-culturale asupra f/b la implementarea politicii? Efectele?
- **Drepturi**: existența oportunităților de realizare a drepturilor f/b? Efectele?

Incorporarea dimensiunii de gen include următoarele acțiuni:

- *colectarea de date dezagregate pe gen;*
- *realizarea analizei impactului de gen a RSC și a impactului activităților antropice;*
- *consolidarea capacităților în gender a structurilor abilitate în domeniu;*
- *asigurarea de resurse financiare adecvate având în vizor dimensiunea socială și de gen;*
- *abilitarea social-politică a femeilor implicate în diverse domenii, inclusiv în cele tradițional dominate de bărbați;*
- *asigurarea producătorilor de sex feminin a unui acces la egal cu bărbații pe piață;*
- *acces la resurse adecvate, inclusiv tehnologii moderne, a femeilor / bărbaților;*
- *realizarea unor campanii de conștientizare a populației cu privire la efectele schimbărilor climatice, sensibile la dimensiunea de gen;*
- *sisteme de monitorizare și evaluare, având în vizor dimensiunea de gen etc.*
-

Analiza de gen

- Analiza de gen, oferă informații care recunosc că sexul, și relația sa cu rasa, etnie, cultură, clasă, vârstă, dizabilitate, și / sau alt statut, este importantă în înțelegerea modelelor diferite de implicare, de comportament și acțiuni care femeile și bărbații le au în structurile economice, sociale și juridice (RBEC, 2007).
- Astfel, analiza diferitor situații, legate în mod direct sau adițional de schimbările climatice, a bărbaților / băieților și femeilor / fetelor poate oferi o înțelegere a impactului diferitor practici legislative, culturale, politici și programe asupra femeilor și bărbaților și ajustarea relevantă a acestora.

Importanța dimensiunii de gen

- Impactul schimbărilor climei vizează factorii combinați ale riscurilor naturale și vulnerabilității oamenilor. Aceste vulnerabilități i-au forma de expunere fizică, vulnerabilitatea socio-economice, capacitate limitată de a reduce vulnerabilitatea / riscul schimbărilor climei și de a răspunde acestora.
- Capacitățile de reducere a vulnerabilității și riscurilor provin dintr-un complex de factori: sărăcie, clasă socială, vârstă, etnie și relațiile de gen.

Argumente

- Femeile și bărbații au experiențe diferite, percep și identifică riscurile în mod diferit.
- Toată lumea poate fi la fel de expusă la un risc, dar femeile și bărbații au niveluri diferite de vulnerabilitate și de acces la resurse și s-au dezvoltat diferite abilități de adaptare.
- O identificare a riscurilor și evaluarea în funcție de gen va duce la intervenții mai eficiente și cost-eficiente de reducere a riscurilor în caz de SC.

Argumente

- Relațiile actuale între bărbați și femei în reducerea riscului de dezastre sunt determinate de rolurile și responsabilitățile acestora acasă și în societate.
- Aceste roluri duc la diferite identități, responsabilități sociale, atitudini și așteptări.
- Deoarece SC au un impact mai puternic asupra grupurilor marginalizate, femeile și fetele sunt cel mai serios expuse riscului acestora, ele înregistrând rate mai mari de morbiditate, mortalitate și impact economic / capacitate redusă de rezistență față de riscuri.

Importanța dimensiunii de gen

- Spre exemplu, în cazul *hazardelor naturale* femeile sînt supuse unui risc mai mare de rănire sau deces, datorită condițiilor fizice.
- În cazul *hazardelor chimice/ antropogene*, utilizarea POP pot produce consecințe asupra sănătății reproductive.
- În cazul *hazardelor biologice/sociale*, trebuie să se țină cont că apa din fîntîni este utilizată de femei în proporții mai mare, astfel și gradul de expunere acestui risc este mai mare.

- În același timp, specificul de gen îi vizează și pe bărbați ca și grup și anume, **ei deseori tind să subestimeze nivelul riscului**, fapt ce trebuie luat în vedere în cadrul programelor de instruire
- **Stereotipurile de gen** – condiționează comportamentele....

Apa, Sanitația și Igiena reprezintă unele din cele Mai Observabile Disparități între Femei și Bărbați

„Barierele sociale restrâng adesea implicarea femeilor în procesele de luare a deciziilor.“

Source: www.wsp.org/wsp/content/2012-cartoon-calendar

“Asigurarea igienei și salubrității este, de obicei, considerată drept responsabilitatea femeii.

.Source: www.wsp.org/wsp/about/Calendar%20Calendars/2007%20Calendar

Aspecte a vulnerabilității

- Fizice
- Sociale și culturale
- Economice
- De mediu / ecologice
- Rolurile sociale / stereotipuri de gen
- Nivelul de educație
- Acces la informații publice (utilizarea IT)
- Sănătatea (predispoziții la boli/ infecții)
- Statutul familial (mobilitatea, copii) etc.

Recomandarea CM/Rec(2007)17 privind standardele și mecanismele de asigurare a EG

Acțiuni, care reprezintă o condiție a realizării egalității de gen de facto:

- Sensibilizarea de gen a tuturor documentelor de politici publice
- Alocarea resurselor umane și financiare adecvate în programe, proiecte
- Programe educaționale și informaționale la subiect
- Date, statistici dezagregate în funcție de sex / gen
- Monitorizare / evaluare riguroasă prin prisma de gen

Comunicarea

- Sensibilă la gen
- Argumente
- Motto relevant
- Imagini .....

Referințe

- Gender mainstreaming in emergency management: opportunities for building community resilience in Canada // PHAC, Government of Canada, 2008
- Gender perspectives: integrating disaster risk reduction into climate change adaptation // UNISDR, 2008
- Gender sensitive disaster management: a toolkit for practitioners // Earthworm Books, 2008
- Stories from the Pacific: the gendered dimensions of disaster risk management and adaptation to climate change // AusAid, Government of Australia; UNDP, 2009
- Training manual on gender and climate change // Global Gender and Climate Alliance; IUCN; UNDP, 2008

MULȚUMESC!!!!!!

